

Kincskereső kalózok	
Szempontok	Leírás
Cél és várható eredmény	A gyerekek képessé válnak a tájékozódásra a közvetlen környezetükben, hogy fejlődjön térbeli tájékozódásuk. Együttműködési képesség, személyes-, és közös felelősségtudat megszilárdítása. Megfigyelőképesség és figyelem fejlesztése.
Óraszám (45 perces óránként)	3x45 perc
Tartalmi elemek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kalózok leszünk! 2. A kalózhajó 3. Irány a kincs!
Tantárgyi kapcsolatok (koncentrációs lehetőségek)	<ul style="list-style-type: none"> • Technika: a hajó elkészítése dobozokból (nyírás, ragasztás) • Anyanyelvi nevelés: kommunikáció fejlesztése • Matematika: térbeli tájékozódás. logikus gondolkodás fejlesztése, számolási készség fejlesztése, második próba • Magyar nyelv: szókincsbővítés, betűkből szavak alkotása • Ének-zene: Gryllus Vilmos: Maszkabál-kalóz című dalának meghallgatása, a Pirates of the Caribbean zenéjének hallgatása • Rajz: hajó festése • Magyar irodalom: Koponyapróbáló szövegértési feladatok • Testnevelés: mocsárjárás ügyességi játék
Kompetenciák, készségek, képességek	<p>A feladatok végrehajtása során: önállóság és kitartás, önbizalom és kreativitás fejlesztése, nyitottság, kíváncsiság, problémamegoldó gondolkodás, kommunikációs készség fejlesztése, helyzetfelismerés, figyelemösszpontosítás, kritikai gondolkodás, képesség a játékra, az öröme, tájékozódási képesség és figyelem fejlesztése</p> <p>Szociális kompetencia: együttműködési készség, egymásra figyelés</p> <p>Kognitív kompetencia: ismeretszerző képesség, kreativitás, fantázia, képzelet fejlesztése, beszédfejlesztés, megfigyelés, összefüggések megértése, rendszerezése, értelmezése</p> <p>Szociális kompetencia: együttműködés másokkal, egymásra figyelés fejlesztése</p>
Fontosabb tevékenység típusok, módszerek	<p>Frontális osztálymunka: betűkből szavak alkotása, ismeretterjesztő szöveg meghallgatása, zene hallgatás, hajós film megtekintése, kalózhajó felépítésének megbeszélése, jutalom sütizés</p> <p>Csoportmunka: Koponyapróbáló feladatok, próbák a tengeri út során</p> <p>Páros munka: térkép keresése, a kincs megtalálása a kincses térkép alapján</p> <p>Egyéni munka: kalóznevek alkotása, nyírás, a hajó festése</p>
Értékelési, önértékelési formák	<p>Az értékelés tartalma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) produktum értékelése: egyéni- és csoportmunka, 2) készségek, képességek értékelése: megfigyelőkészség, térbeli tájékozódás, kreativitás, döntési képesség, feladatmegosztás, együttműködés <p>Az értékelés módszere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tanári értékelés szóban (egyéni, mely folyamatos, egész órán át tartó, csoport-, és osztályértékelés);

	2) tanulói csoportok önértékelése, véleményalkotás a másik csoport munkájáról, Tanulói fejlesztés a tanári visszajelzések alapján. Játék alkalmával értékelheti önmagát és a csoportot.
Előkészületek, eszközök, anyagszükséglet	projektor, számítógép, betűk kartonpapíron (K,A,L,Ó,Z) tanulói laptopok miniLÜK doboz és „Történetek a kalózhajóról” füzet az osztály felének megfelelő számú A/4-es méretű papírlap négyzet alakú kartonpapírok, csoportonként 5 db, 3-3 részre felosztva papagáj hangfelvétel, távcső, kalóz szemtakaró, só
Források (pontos hivatkozással)	Kalóz hajó: https://www.youtube.com/watch?v=UY_nrQyL0T4 Zene a hajós film alatt: https://www.youtube.com/watch?v=yRh-dzrI4Z4 Kalózhajó felépítése: http://seafight.gportal.hu/gindex.php?pg=32794690 Lassahn – Klaucke: Kalózkodás Dinasztia Tankönyvkiadó Kft., 2006 miniLÜK füzet: Történetek a kalózhajóról Dinasztia Tankönyvkiadó Kft., 2012 Kalóznév generátor: http://gangstaname.com/names/pirate/#.U_ungGP-TD4
A kipróbálás helye, időpontja, a kipróbáló pedagógus és csoport	Kecskeméti Belvárosi Zrínyi Ilona Általános Iskola II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola 1. a osztály 2013/2014. tanév Müller Mónika
Ötletek, tippek	Akasztófa játék a betűkkel. Matematika órát is vonjuk be a modulba, és a miniLÜKE füzetben fellelhető feladványokból minél többet oldjunk meg Évfolyamonként osztályok közötti csata döntse el a kincs sorsát (erre akár egy testnevelés óra is alkalmas lehet)
Változatok, lehetőségek	Más kalózos mese olvasása Más zene hallgatása A próbák összetételének megváltoztatása (a feladatok kiválasztása a Több, mint játék című könyv: Természetjáró Fiatalok Szövetsége, Budapest, 2010 felhasználásával is történhet)

A foglalkozás menete	
1. Kalózkodás leszünk!	
Szemponatok	Leírás
1. Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások, ismeretek	A tájékozódási képesség megerősítéséhez jól használható a már kisiskolás korban is minden tanuló számára jól ismert „kalózkodás”. Már a kalóz szó hallata motiválttá teszi a gyerekeket a feladatok megoldására.
Fejlesztési célok	Kíváncsiság, problémamegoldó gondolkodás, kommunikációs készség fejlesztése, helyzetfelismerés, figyelemösszpontosítás, képesség a játékokra, az öröme és a figyelem fejlesztése.
Tevékenységek (időkerettel)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Térbeli tájékozódási játék (5') 2. Betűkből szavak alkotása (2') 3. Mesélés: Kik a kalózkodók?, Kalózkodás (5') 4. Kalóz nevek generálása (8')

	<p>5. Kalóz csapatok megalkotása, csapatinduló (5')</p> <p>6. Tájékozódásos játékok a kincses térkép megtalálására (20')</p>
2. A kalózhajó	
2. Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások, ismeretek	A kalózhajó kapcsán megismerjük egy hajó részeit. Elkészítjük saját kalózhajónkat nyírás, ragasztás és festés segítségével.
Fejlesztési célok	Anyanyelvi nevelés fejlesztése, szókincsbővítés, rész-egész viszonyának megismerése, fejlesztése, tájékozódási készségek fejlesztése
Tevékenységek (időkerettel)	<p>1) Kalózhajós filmrészlet megtekintése. (5')</p> <p>2) A hajó felépítése (5')</p> <p>3) Saját kalózhajónk megalkotása nyírás, ragasztás és festés segítségével (35')</p>
3. Irány a kincs!	
3. Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások, ismeretek	A kalózkodás kapcsán feladatokat oldunk meg, melyek ügyességi, matematikai és környezetismereti feladatokat rejtenek magukban. A tájékozódási képességüket erősíti az udvaron elhelyezett kincs megtalálása a kincses térkép segítségével.
Fejlesztési célok	<p>Szociális kompetenciafejlesztése: együttműködés másokkal, egymásra figyelés fejlesztése.</p> <p>Kommunikáció.</p> <p>Logikus gondolkodás fejlesztése.</p> <p>Térbeli tájékozódás fejlesztése.</p> <p>Problémamegoldás.</p> <p>Gyorsaság.</p> <p>Érzékszervekkel történő megfigyelés.</p>
Tevékenységek (időkerettel)	<p>1) Próbák a tengeri út során (30')</p> <ul style="list-style-type: none"> • mocsárjárás • mit rejt a kalózok birodalma? • széttöredezett levél <p>2) Kincs megtalálása kincses térkép segítségével (10')</p> <p>3) Jutalom sütítés (5')</p>

Tanári tevékenységek	
Szempontok	Leírás
Motiváció	Maga a kalóz szó említése az elsős tanulóknak nagy motivációt kelt. Mindenki hallott már róluk, és szeretné őket jobban megismerni.
Kérdésfeltevés	<p>Milyen betűket találtatok?</p> <p>Milyen értelmes szavakat tudtok ezekből a betűkből alkotni?</p> <p>Kik a kalózok?</p> <p>Tudod-e, hogy voltak olyan kalózok, akik szabadon rabolhattak?</p> <p>Mi lett a te kalózneved?</p> <p>Szerinted ez a név találó?</p> <p>Tudnád-e navigálni társadat?</p> <p>Milyen részei vannak egy hajónak?</p> <p>Hol található a hajón a hajóorr? ...</p> <p>Hogyan tudunk nagyméretű papírlapokból még nagyobb méretű kalózhajót készíteni?</p> <p>Milyen színekkel dolgozzunk és miért?</p> <p>Hogyan tudunk átjutni a mocsáron, ha csak ennyi kövünk van?</p> <p>Össze tudod-e illeszteni a darabokat úgy, hogy egy négyzetet alkossanak?</p> <p>Csak a hangja (kis részletének látása, tapintás, ízlelés) alapján felismered-e a tárgyakat?</p> <p>Mit mutat neked a térkép?</p> <p>Merre induljunk?</p> <p>Hány lépést menjünk előre?</p> <p>Mit rejt a ládika?</p>
Visszajelzések	<p>Mesélés a társaknak és otthon.</p> <p>Folyamatosan kalózos játékokat szerettek volna játszani a szabadidejükben.</p> <p>A miniLÜK matematikai feladatokat végig meg kellett oldanunk.</p> <p>Egymásnak és nekem is készítettek kincses térképeket.</p>
Értékelés	Pozitív megerősítés, értékek kiemelése, játék. Az együttműködés kiemelt fontosságát kap az értékelés során.

Tanulói tevékenységek, tanulók bevonása	
Szempontok	Leírás
Tények, adatok használata	<p>Kalózok története: http://hu.wikipedia.org/wiki/Kal%C3%B3zkod%C3%A1s Hajók: http://hu.wikipedia.org/wiki/Haj%C3%B3</p>
Tudományos bizonyítékok gyűjtése	<p>Az ENSZ Tengeri Törvény Konvenciója (<i>United Nations Convention on the Law of the Sea, UNCLOS, 1982</i>)</p>
Együttműködés, feladatok kidolgozása, elemzés	<p>Kalózok leszünk! Az órát egy térbeli tájékozódási játékkal indítjuk el. A frontális játék során 5 betűt kell a tanulóknak a pedagógus irányítása alapján megtalálni az osztályteremben. Ezek A/4-es papírlapra írt K,A,L,Ó,Z betűk. A diákoknak értelmes szavakat kell ezekből a betűkből alkotni, így kapják meg a KALÓZ nevet. Ezután megismerkednek ismeretterjesztő szöveg felolvasása során azzal, hogy kik voltak a kalózok, hogyan kalózkodtak. A tanulói laptopok és a kalóznév generátor program használatával mindenki megalkotja saját kalóznevét, melyet a google fordító segítségével magyarra is lefordítanak. Meghallgatják Gryllus Vilmos: Maszkabál-kalóz című dalát, ez lesz a kalózindulónk. Az óra elején már játszott játékot most a tanulók párosával folytatják, az egyik tanuló irányít (pl.: balra 5-ös, jobbra 2-t, előre 1-et, hátra 4-et) vezényszavakkal. A cél a kincses térkép megtalálása. Minden páros egyszerre próbálja megtalálni ugyan azt a kincses térképet. Az nyer, akinek ez először sikerül.</p> <p>A kalózhajó Egy kalózhajós filmrészlet megtekintése során megfigyeljük, milyen részei vannak egy hajónak. Megoldjuk a miniLÜK füzet második oldalán „A kalózhajó” című feladatot, majd még egyszer megerősítjük a hajó felépítéséről tanultakat úgy, hogy a táblára felrajzolt kalózhajó részeihez a tanuló csoportok párosítják az általuk kihúzott, kiskartyákon szereplő hajórészeket:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hajóorr • ágyuk • fedélzet • mentőcsónak • árbocok (első, hátsó, fő) • hajótér • hajófar • kormánylapát <p>Az óra hátralévő részében a tanulók papírlapokat ragasztanak össze és a tanító által felrajzolt hajótestet közösen festik ki az általuk választott színekkel, majd a hajót kinyírják.</p> <p>Irány a kincs! A jó kalózoknak a tengeri út során próbákat kell kiállniuk.</p> <p>1. próba: Mocsárjárás A kincshez vezető úton egy mocsár akadályozza a továbbhaladásunkat. Ezen a mocsáron csak nagy és lapos köveket használva lehet átkelni, mert ha nem ezekre lépünk elsüllyedünk. A csapat létszámánál eggyel több papírlapot adunk a tanulóknak. A feladatuk ezen kövek segítségével átkelni.</p>

	<p>Az első játékos lehelyezi az első követ a mocsárba és rálép. A következő rálép az első játékos kövére és ő is leteszi a követ, majd arra rálép. Mikor az összes követ leteszik az utolsót fel kell venni és el kell juttatni a legelső játékoshoz, hogy ismét letehesse és a csapat is továbbléphessen, egészen a célvonalig (a mocsár végéig).</p> <p>2. próba: Mit rejt a kalózkok birodalma? A kis kalóznak 4, a kalózkokra jellemző tárgyat kell felismerni, de csak egy-egy érzékszervüket használhatják a feladat során. Egy távcsövet, amelynek csak egy részét látják, egy kalóz szemtakarót, amit csak tapinthatnak, egy papagájt, a hangjáról (https://www.youtube.com/watch?v=nSsh1Dq3zM8), sőt, az íze alapján. Azt is meg kell mondaniuk, hogyan kapcsolódnak ezek a tárgyak a kalóz élethez.</p> <p>3. próba: Széttöredezett levél</p> <p>A képen látható 9 db papírdarabkát kiosztjuk a csoportoknak, akiknek az a feladatuk, hogy meghatározott idő alatt a darabokból minél több négyzetet alkossanak. Ha kiálltuk a próbákat eljutottunk a titkos szigetünkre, ahol az első órán megszerzett kincses térkép, és a tájékozódásos játék során megismert módszer alapján az udvaron a csoportok megkeresik a kincset (aranypapírral bevont doboz, mely sütit, cukrot.. rejthet). Modulunkat megérdemelt jutalom: sütizés zárja.</p>
Régi és új koncepció megfogalmazása	<p>Régi koncepció: A kalózkok félszemű, falábú, gonosz emberek voltak. A tájékozódás egyszerű. Új koncepció: A kalózkok furfangos, okos emberek voltak. A tájékozódás nem is olyan egyszerű, figyelmet, pontosságot igényel.</p>
Értékelés	<p>Az értékelést folyamatosan, valamint a modul végén összegzésszerűen is elvégezzük. Az értékeléskor megerősítjük a tanulókat az ismereteikben. Értékeljük egyéni munkájukat: az információszerzést, a megfigyelőkészségüket, önállóságukat, kreativitásukat, feladatmegosztásukat, együttműködési készségüket. Az értékelés módszere: 1) tanári értékelés szóban (egyént, csoportot, osztályt); 2) csoportértékelés</p>